

TÁNCOS ISMERETEK
ÁGAZATON BELÜLI SPECIALIZÁCIÓ SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
90 pont	60 pont	90 pont	60 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	II. részhez vizsgázónként szükséges a középiskolai történelmi és földrajzi atlasz	NINCS
A vizgabizottságot működtető intézmény biztosítja	Helyesírási szótár (vizsgacsoportonként négy példány)	NINCS	Helyesírási szótár (vizsgacsoportonként négy példány)	középiskolai történelmi és földrajzi atlasz (vizsgacsoportonként négy példány) térképek a tételsorba építve

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	tematika	NINCS	tematika
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		15 perc
Feladatlap		Egy „A” és „B” feladatot tartalmazó tétel kifejtése
Teszt jellegű feladatok	Rövid válaszokat igénylő feladatok	
45 pont	45 pont	
90 pont		60 pont

Írásbeli vizsga**Általános szabályok**

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk.

A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői*Teszt-jellegű feladatok*

A feladatok a részletes követelményekben meghatározott kompetenciákra (pl. források használata, szaknyelv alkalmazása) és tartalmakra (pl. név, évszám, topográfia) irányulnak.

A feladattípusok formai szempontból a következők:

- egyszerű választás (pl. Húzza alá!),
- illesztés (Párosítás, csoportosítás),
- sorrend meghatározása.

A tesztjellegű feladatsor 8-12 feladtból áll. Egy-egy feladat több részfeladatot is tartalmazhat.

	Kompetenciák	%
Tesztjellegű feladatok	Alapfogalmak ismerete, definiálása	15
	Összefüggések ismerete, megértése	15
	A tánc történeti folyamatok ismerete	20
	Összesen	50

Rövid válaszokat igénylő feladatok

A feladatok a részletes követelményekben meghatározott kompetenciákra és tartalmakra irányulnak. A legtöbb feladat valamely forrás (pl. szöveg, kép, diagram) feldolgozását, értelmezését várja el a vizsgázóktól.

A feladattípusok formai szempontból a következők:

- rövid válasz (pl. meghatározás, értelmezés),
- több jellemző felsorolása, megnevezése, összegzése,
- adatok kiegészítése.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatsor 8-12 feladatból áll. Egy-egy feladat több részfeladatot is tartalmazhat.

	Kompetenciák	%
Rövid válaszokat igénylő feladatok	Alapfogalmak használata	10
	Összefüggések ismerete	10
	A tánc történeti folyamatok ismerete	20
	Szaknyelv használata	10
	Összesen	50

Lehetséges feladattípusok:

1. fogalmak meghatározása, magyarázata, hozzárendelése állításokhoz,
2. folyamatszakaszok sorrendjének megállapítása,
3. ok-okozati összefüggések felismerése,
4. dokumentumok, képek, ábrák felismerése, értelmezése,
5. tényadatok rendezése megadott szempontok szerint.

Az írásbeli feladatsort kb. 40%-ban a magyar, kb. 60%-ban pedig az egyetemes tánc történethez kapcsolódó feladatok alkotják. Az összes feladat kb. 80%-át az egyetemes tánc történet XIX. század végéig lezajló eseményei adják.

A feladatsor egészében az alábbi arányok érvényesülnek:

Témakör	%
A prehistorikus kor tánc története	10
A klasszikus kor tánc története	10
A reneszánsz és a barokk táncélete	20
A felvilágosodás korának táncélete	15
A romantika táncélete	25
A 20. század elejének táncélete	20

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga alapvetően a tánc történeti ismeretek követelményeiben megadott témák bemutatását és egyben az elsajátítottak alkalmazását várja el a vizsgázótól. A szóbeli vizsgán kiderül, hogy a vizsgázó képes-e a tényeket, fogalmakat, törvényszerűségeket szabatosan definiálni, a megszerzett ismeretei felhasználásával képes-e megmagyarázni az összefüggéseket.

Általános szabályok

A vizsgázó vázlatot készíthet, és tételének kifejtésekor használhatja azt.

A tételt a vizsgázónak önállóan kell kifejtenie. Közbekérdezni csak akkor lehet, ha teljesen helytelen úton indult el vagy nyilvánvaló, hogy elakadt.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli vizsgán a vizsgázó a kihúzott tétel „A” és „B” feladataira válaszol.

A szóbeli tételek száma legalább 18, évente cserélni kell a tételeknek legalább 10%-át. A szóbeli vizsgán semmilyen segédeszköz nem használható.

Az „A” feladat 3 tánc történeti fogalom vagy esemény vagy személy meghatározását, bemutatását, magyarázatát tűzi ki feladatnak.

A „B” feladat egy meghatározott tánc történeti korszak eseményeinek, műveinek, alkotóinak bemutatása, összefüggéseinek magyarázata.

Az „A” és „B” feladatok témakörei:

- a prehistorikus kor tánc története,
- a klasszikus kor tánc története,
- a reneszánsz és a barokk táncélete,
- a felvilágosodás korának táncélete,
- a romantika táncélete,
- a 20. század elejének táncélete.

A tételcímek jellemzői, összeállításuk

A szóbeli feladatok címe az előírt témakörök és vizsgakövetelmények alapján kerül megfogalmazásra. A vizsgabizottságot működtető intézményeknek lehetőségük van a hat kötelező témakörön kívül szabad témakör kijelölésére. Ezen témakör követelményeit és tartalmát az egyes vizsgabizottságot működtető intézmények a helyi tantervek alapján határozzák meg (pl. helyi tánc történeti téma, mint Pécs - Pécsi Balett).

A szóbeli feladatoknál is érvényesíteni kell azt, hogy az összes feladat kb. 80%-át az egyetemes tánc történet 19. század végéig lezajló eseményei adják.

A szóbeli feladatok összeállításánál törekedni kell a változatos, problémamegoldást ösztönző, egyértelmű megfogalmazásokra.

A vizsgabizottságot működtető intézménynek minden vizsgaidőszak előtt nyilvánosságra kell hoznia a követelmények és a szóbeli témakörök tartalmi szerkezetének megfelelő ún. tematikát, amely a témakörhöz kapcsolható korszakokat és résztémákat határozza meg. A tematikában kb. 18-20 résztémát kell megfogalmazni, amelyek alapján az egyes tételeket ki kell jelölni.

Példa:

- témakör: a klasszikus kor tánc története,
- korszak: az ókori rabszolgapártó társadalmak táncművészete,
- résztéma: az ókori India táncélete.

A tételsort nem lehet előzetesen kiadni, a tételeket a vizsgázók csak a vizsgán ismerhetik meg.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, feladatonként 20, illetve 40 pont felosztásával kialakított maximális részpontoszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontoszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám		
	„A” feladat	„B” feladat	Összesen
A feladat megértése, témátartás, a lényeg kiemelése, világosság, nyelvhelyesség, a felelet felépítettsége	3 pont	3 pont	6 pont
Tartalmi összetevők: alapfogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása, az eseményeket alakító tényezők feltárása, tánc történeti események és jelenségek bemutatása, tájékozódás térben és időben	15 pont	33 pont	48 pont
A szaknyelv alkalmazása	2 pont	4 pont	6 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	20 pont	40 pont	60 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
240 perc		20 perc
I. Feladatlap	II. Feladatlap	Egy problémaközpontú tétel kifejtése
90 perc	150 perc	
Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok megoldása	Szöveges (kifejtendő) feladatok megoldása	
44 pont	46 pont	
90 pont		60 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

A vizsgázó az I. és a II. részen belül a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja. A vizsgázó először az I. feladatlapot oldja meg. A vizsgadolgozatokat a munkaidő leteltével a felügyelő tanár összegyűjti. Ezután kerül sor a II. feladatlap kiosztására és megoldására.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli összpontszám kb. 50%-ban egyszerű, rövid választ igénylő feladatok megoldásával és kb. 50%-ban szöveges (kifejtendő) kérdésekre adott válaszokkal érhető el.

Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok többségükben zárt végű feladatok. A feladatok a részletes követelményekben meghatározott kompetenciákra (pl. források használata, szaknyelv alkalmazása) és tartalmakra (pl. név, évszám, topográfia, alkotók, művek, események) irányulnak. A legtöbb feladat valamely forrás (szöveg, kép) azonosítását, feldolgozását, értelmezését, illetve egyszerűbb összefüggések megfogalmazását várja el a vizsgázóktól.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatsor kb. 8-14 feladatból áll. Egy-egy feladat több részfeladatot is tartalmazhat.

Példák a lehetséges feladattípusokra
1. Információkeresés tánc történeti források (szöveges, képi) segítségével.
2. Tánc történeti források alapján egyszerű következtetések, értékelések megfogalmazása.
3. Források egy-egy részletének összehasonlítása, a különbségek okainak értelmezése.
4. Különböző típusú (szöveges, képi) tánc történeti forrásból származó információk gyűjtése, összevetése, elemzése.
5. Megadott szempontok szerinti fogalmak gyűjtése forrásokból, következtetések levonása.
6. Tánc történeti fogalmak magyarázata, hozzárendelése korhoz, földrajzi területhez.
7. Térképekről információk gyűjtése, következtetések levonása.
8. Események közötti sorrendiség a tánc történetben.
9. Célok és következmények megkülönböztetése, értelmezése.
10. Ok-okozati összefüggés felismerése, megkülönböztetése.
11. Következtetések megfogalmazása tánc történeti események, folyamatok, jelenségek, döntések következményeiről.
12. Különböző jellegű folyamatok és eseménysorozatok közötti kapcsolatok megtalálása a tánc történetben.

Szöveges (kifejtendő) feladatok

Az írásbeli vizsga szöveges feladatai a részletes követelményekben felsorolt tánc történeti korszakokra vonatkoznak. Ezekben a feladatokban a vizsgázóknak összefüggő mondatokban vagy hosszabb szövegben kell kifejtenuik a válaszokat. A feladatok a részletes követelményekben meghatározott kompetenciákra (pl. források használata, szaknyelv alkalmazása) és témakörökre (pl. Mágia és rítus az őskorban, A magyar táncélet a reneszánszban, A balett klasszicizálódása Oroszországban) irányulnak. A feladatokhoz nem feltétlenül kapcsolódik forrás.

A feladatlap kétféle típusú kifejtendő feladatot tartalmaz:

1. Problémamegoldó (rövid) feladat, melyet kb. 90-110 szóban (kb. 12-14 soros) szerkesztett szövegben kell megoldani.

2. Elemző (hosszú) feladat, melyet kb. 160-180 szóban (kb. 30-40 soros) szerkesztett szövegben kell megoldani.

A feladatlap a vizsgaleírásban meghatározott korszakokra vonatkozóan négy problémamegoldó (melyek közül kettő egyetemes, kettő magyar tánc történettel kapcsolatos) feladatot és három elemző (melyek közül legalább egy a magyar tánc történettel kapcsolatos) feladatot tartalmaz.

A vizsgázónak hét feladatból hármat kell választania. Két problémamegoldó (rövid) és egy elemző (hosszú) feladatot. A megoldott három feladat között legalább egynek a magyar tánc történetre kell vonatkoznia. A három választott feladat közül kettőnek különböző korszakkal kell foglalkoznia, tehát a három feladatmegoldásnak minimum két korszakra kell vonatkoznia.

Az írásbeli feladatsort kb. 40%-ban a magyar, kb. 60%-ban pedig az egyetemes tánc történethez kapcsolódó feladatok alkotják. Az összes feladat kb. 40%-át a 17-18. és a 19. század tánc története adja.

A feladatsor egészében a következő tartalmi arányok érvényesülnek a témaköröket illetően:

Magyar tánc történet	40%
Egyetemes tánc történet	60%

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A vizsgázó vázlatot készíthet, és tételének kifejtésekor használhatja azt. A tételt a vizsgázónak önállóan kell kifejtenie. Közbekezdni csak akkor lehet, ha teljesen helytelen úton indult el vagy nyilvánvaló, hogy elakadt.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor témakörönként 3-4 tételből, összesen 20-25 tételből áll. A tételek legalább 15%-át évente cserélni kell.

A szóbeli vizsga témakörei az alábbi kompetenciák figyelembevételével kerülnek kijelölésre:

5.1. A gazdaság és az anyagi kultúra változásainak hatása a tánc történetben.
5.2. A tánc társadalmi funkcióinak kapcsolata a népe sséggel és az életmóddal.
5.3. A közösségi és a művészi tánc szerepe az egyén, a közösség és a társadalom életében.
5.4. A vallás és a tánc kapcsolata
5.5. Eszmék, ideológiák szerepe a tán cművészetben a 20. század közepéig.
5.6. Nemzetközi táncáramlatok, együttműködések a 20. század közepéig.

A tételsor egészében is érvényesíteni kell azt, hogy a feladatok kb. 40%-ban a magyar, kb. 60%-ban pedig az egyetemes történelemhez kapcsolódjanak, és az összes feladat kb. 40%-át a 17-18-19. század tánc története adja.

Minden vizsgaidőszak előtt nyilvánosságra kell hozni a követelmények és a szóbeli témakörök tartalmi szerkezetének megfelelő tematikát, mely a témakörökhöz kapcsolható korszakokat és résztémákat határozza meg.

A tétel lehet egy kisebb korszak tánc történeti problémájának, jelenségének részletezőbb bemutatása vagy egy összetettebb, illetve több történelmi/tánc történeti korszakon átívelő probléma áttekintő bemutatása.

A feladatok megfogalmazása ösztönözzön a problémamegoldásra, valamint a tánc történeti (szöveges, képi, grafikus) források és térképek, atlaszok használatára.

A szóbeli tételek két-három feldolgozási, értelmezési szempontot jelölnek ki és különböző típusú források alkalmazásával segítik a vizsgázókat a felkészülésben és a tétel kifejtésében.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, 60 pont felosztásával kialakított maximális részpontszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám
A feladat megértése, témataratás, a lényeg kiemelése, világosság, nyelvhelyesség, a felelet felépítettsége	6 pont
Tartalmi összetevők: Tájékozódás térben és időben, források használata és értékelése, az eseményeket alakító tényezők feltárása, történelmi események és jelenségek problémaközpontú bemutatása	48 pont
A szaknyelv alkalmazása	6 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	60 pont